

Warszawa, 21 czerwca 2018 r.

Pan Zbigniew Boniek
Prezes Polskiego Związku Piłki Nożnej
ul. Bitwy Warszawskiej 1920 r. 7
02-366 Warszawa

Szanowny Panie Prezesie,

w maju 2017 roku Międzynarodowa Federacja Piłki Nożnej FIFA przyjęła dokument o nazwie „FIFA Human Rights Policy”. W dokumencie tym zobowiązuje się szanować prawa człowieka oraz promować ich ochronę. Zobowiązuje się także wspierać osoby, które walczą o przestrzeganie praw człowieka na świecie oraz przedstawicieli mediów, a w sytuacji, kiedy wolność tych osób jest zagrożona, podejmować działania w ich obronie. FIFA deklaruje także, iż w takich sytuacjach używać będzie dostępnych sobie form nacisku na odpowiednie władze państwowe.

Cele, która stawia sobie FIFA, są ściśle powiązane z zadaniami realizowanym przez Polski Związek Piłki Nożnej. Zgodnie ze statutem, PZPN realizuje swoje cele w szczególności przez współpracę oraz organizowanie i utrzymywanie kontaktów z narodowymi federacjami piłkarskimi za granicą, a także współudział w realizacji celów i zadań FIFA.

W związku z faktem, iż reprezentacja Polski bierze obecnie udział w Mistrzostwach Świata, które w tym roku odbywają się w Rosji, apelujemy do Państwa o podjęcie wspólnie z FIFA działań na rzecz ochrony praw człowieka przez władze Federacji Rosyjskiej, w tym podjęcie starań o uwolnienie wszystkich osób pozbawionych wolności z przyczyn politycznych.

Organizacje pozarządowe oraz niezależne media zwracają uwagę na ogromną liczbę więźniów politycznych umieszczonych w aresztach i więzieniach przez władze Federacji Rosyjskiej – działaczy praw człowieka, aktywistów, opozycjonistów oraz dziennikarzy. Na listach Centrum Obrony Praw Człowieka „Memoriał” znajduje się obecnie aż 158 więźniów politycznych oraz 77 osób, które z dużym prawdopodobieństwem osadzone zostały z powodów politycznych. Jednocześnie Memoriał zwraca uwagę na fakt, iż owe listy nie obejmują wszystkich osób represjonowanych, bowiem prawdziwa liczba więźniów politycznych i osób pozbawionych wolności z przyczyn politycznych w dzisiejszej Rosji jest niewątpliwie znacznie większa.

Liczną grupę osób bezprawnie uwięzionych w rosyjskich więzieniach i aresztach stanowią także, według dostępnych raportów organizacji pozarządowych, obywatele Ukrainy. Organizacje pozarządowe posiadają informacje o 71 obywatelach Ukrainy, których prześladowanie uznać można za motywowane politycznie. W czasie, kiedy państwa świętują otwarcie Mundialu, w jednej z kolonii karnych od miesiąca głodówkę prowadzi obywatel Ukrainy Oleg Sencow, domagając się uwolnienia wszystkich ukraińskich więźniów politycznych. Został on skazany na karę 20 lat pozbawienia wolności. Zapowiada, iż głodówkę zamierza prowadzić do śmierci.

W ostatnich miesiącach opinię publiczną wzburzyła historia aresztowania Ojuba Titijewa, przewodniczącego czeczeńskiego oddziału rosyjskiej organizacji Centrum Obrony Praw Człowieka „Memoriał”. 9 stycznia 2018 roku jego samochód został zatrzymany w Czeczenii i poddany przeszukaniu, w trakcie którego - zdaniem adwokatów, organizacji pozarządowych oraz niezależnych mediów - zostały podrzucone mu narkotyki. Ojub Titijew świadczył pomoc ofiarom ciężkich naruszeń praw człowieka – tortur, wymuszonych zaginięć, pomagał także rodzinom osób zabitych przez służby związane z władzami republiki. Przez ostatnie kilka miesięcy przed aresztowaniem Titijew i inni pracownicy „Memoriału” zajmowali się głośną sprawą 27 zatrzymanych i następnie zaginionych (prawdopodobnie rozstrzelanych) mieszkańców republiki. Adwokaci Titijewa oraz obserwatorzy procesu zwracają uwagę na liczne i jawne naruszenia w trakcie zatrzymania oraz postępowania. Oskarżenie nie przedstawiło do tej pory żadnych wiarygodnych dowodów popełnienia przestępstwa. Pomimo tego Titiew wciąż znajduje się w areszcie, narażony jest na tortury (które zgodnie z dostępnymi raportami są powszechnie stosowane w czeczeńskich aresztach), grozi mu wysoka kara pozbawienia wolności.

Amnesty International uznało Ojuba Titijewa za więźnia sumienia, ponieważ został aresztowany wyłącznie za pokojowe korzystanie ze swoich praw i pracę na rzecz praw człowieka. Pod petycją Amnesty International w sprawie czeczeńskiego obrońcy praw człowieka podpisało się już ponad 2200 osób w Polsce. Amnesty International wraz z innymi międzynarodowymi organizacjami wystosowała list w sprawie Ojuba Titijewa do prezydenta FIFA Gianniego Infantina, który potwierdził wolę działania federacji na rzecz ochrony obrońców praw człowieka.

Organizacje pozarządowe oraz niezależne media od lat zwracają uwagę na masowy problem naruszeń praw człowieka w Czeczenii oraz duży problem z ich przestrzeganiem na całym Kaukazie Północnym. W chwili obecnej Czeczenia aktywnie włączona jest w organizację Mistrzostw Świata – stanowi bazę dla reprezentacji Egiptu. Znajdujące się stosunkowo niedaleko od niej Soczi – w którym odbywa się część rozgrywek, znajduje się również na Kaukazie Północnym. **Brak reakcji i niepodnoszenie kwestii związanych z prawami człowieka w Rosji podczas Mistrzostw Świata, to w naszej opinii *de facto* przyzwolenie na naruszenia praw człowieka przez władze Federacji Rosyjskiej.**

Uważamy, że Polski Związek Piłki Nożnej ma moralny i etyczny obowiązek podniesienia w rozmowach z FIFA kwestii łamania praw człowieka w Rosji, w tym uwolnienia Titijewa, Sencowa oraz pozostałych osób bezprawnie uwięzionych. **Uważamy, że wszystkie organizacje piłkarskie krajów, które biorą udział w tegorocznych mistrzostwach świata, powinny wezwać Federację Rosyjską do przestrzegania krajowych i międzynarodowych zobowiązań dotyczących praw człowieka, w tym wolności wypowiedzi, wolności zrzeszania się i wolności zgromadzeń.**

Liczymy na Pańskie działanie i poinformowanie opinii publicznej o podjętych krokach i ich rezultatach.

Łączymy wyrazy szacunku,

Polscy członkowie Forum Społeczeństwa Obywatelskiego Unii Europejskiej i Rosji:

Fundacja im. Stefana Batorego
Fundacja Ośrodka KARTA
Helsińska Fundacja Praw Człowieka
Instytut Spraw Publicznych
Kolegium Europy Wschodniej im. Jana Nowaka-Jeziorańskiego we Wrocławiu
Sieć Obywatelska Watchdog Polska
Stowarzyszenie „Za Wolną Rosję”
Stowarzyszenie Homo Faber

Oraz inne organizacje, którym leży na sercu los obrońców praw człowieka:

Amnesty International
Fundacja Autonomia
Fundacja ePaństwo
Fundacja Inna Przestrzeń
Fundacja Kaukaz.net
Fundacja na rzecz Równości i Emancypacji STER
Fundacja Nasz Wybór
Fundacja Panoptykon
Fundacja Pole Dialogu
Fundacja Pozytywnych Zmian
Fundacja Różnosfera
Fundacji Szkoła Liderów
Fundacja Szkoła z Klasą
Grupa Zagranica – federacja 54 organizacji pozarządowych zaangażowanych we współpracę rozwojową, wspieranie demokracji, pomoc humanitarną i edukację globalną
Inicjatywa Dom Otwarty
Instytut Państwa i Prawa INPRIS
Lubuskie Stowarzyszenie na Rzecz Kobiet Baba
Polskie Forum Migracyjne

Polskie Towarzystwo Prawa Antydyskryminacyjnego
Pracowni Badań i Innowacji Społecznych „Stocznia”
Stowarzyszenie im. prof. Zbigniewa Hołdy
Stowarzyszenie im. Stanisława Brzozowskiego
Stowarzyszenie Inicjatyw Możliwych Rzecz Jasna
Stowarzyszenie Inicjatyw Kobięcych
Stowarzyszenie Interwencji Prawnej
Stowarzyszenie Klon/Jawor
Stowarzyszenie na rzecz Integracji Społeczeństwa Wielokulturowego Nomada
Stowarzyszenie na rzecz Zrównoważonego Rozwoju Społecznego "Społeczeństwo FAIR"
Stowarzyszenie przeciw Antysemityzmowi i Ksenofobii Otwarta Rzeczpospolita
Stowarzyszenie Miłość Nie Wyklucza